

**UCHWAŁA NR 11/IV/25
CIESZYŃSKIEJ RADY SENIORÓW**

z dnia 8 maja 2025 roku

w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna, w sprawie zmiany uchwały Nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna, z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna.

Na podstawie §9 ust.6 Statutu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego Uchwałą III/26/24 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 26 czerwca 2024, w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie powołania cieszyńskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu oraz §9 ust.1 Regulaminu Cieszyńskiej Rady Seniorów, przyjętego Uchwałą Nr 4/IV/25 Cieszyńskiej Rady Seniorów, z dnia 13 marca 2025 roku

**Cieszyńska Rada Seniorów
uchwala, co następuje:**

§ 1. Zaopiniować projekt uchwały Rady Miejskiej Cieszyna, w sprawie zmiany uchwały nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna, z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna.

§ 2. Opinia Rady, zgodna jest z treścią załącznika do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Cieszyńskiej Rady Seniorów
Janina Cichomska
Janina Cichomska

BURMISTRZ
MIASTA CIESZYNA
Pani
Gabriela Staszkievicz

OPINIA

przyjęta Uchwałą nr 11/IV/25 Cieszyńskiej Rady Seniorów z dnia 8 maja 2025 roku

W dniu 13 marca 2025 roku, Rada Seniorów w trybie w trybie Art.5c, ust.7 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.1465 t.j.), wystąpiła do sześciu podmiotów uprawnionych (wskazanych w Statucie Miasta) z wnioskiem o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej, w sprawie zmiany uchwały nr IX/92/19 Rady Miejskiej Cieszyna, z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna. Do wniosku załączono projekt uchwały zmieniającej, proponując :

- 1. Uchylenie zapisu §5 ust.6, który brzmi: "O projektach dopuszczonych do głosowania decyduje Burmistrz Miasta Cieszyna".*
- 2. Wprowadzenie dodatkowej formy głosowania w postaci głosowania z użyciem papierowej karty do głosowania.*

Rada Seniorów dziękuje Pani Burmistrza, za podjęcie inicjatywy uchwałodawczej, w szczególności, że pozostałe podmioty do których Rada kierowała wniosek, pozostawiły wniosek Rady Seniorów bez odpowiedzi, nie inicjując działań w kierunku podjęcia inicjatywy uchwałodawczej.

Po zapoznaniu się, z przedłożonym przez panią Burmistrz, projektem uchwały **Rada Seniorów pozytywnie opiniuje projekt w zakresie usunięcia zapisu §5 ust.6, oraz modyfikacji zapisów § 6 poprzez dopisanie ust.7, o co wnioskowała.**

Natomiast **negatywnie opiniuje projekt uchwały w zakresie *Zasad przeprowadzania głosowania (Rozdział 7), z powodu ograniczenia głosowania do jednej formy, tj. do głosowania w formie wypełnienia interaktywnego formularza.***

Rada Seniorów, na podstawie wniosków i sugestii środowisk senioralnych, zgłasza potrzebę wprowadzenia dodatkowej, papierowej formy głosowania na projekty w ramach budżetu obywatelskiego. Celem wprowadzenia tej formy głosowania jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom głosowania na równych zasadach i przy zachowaniu równych szans. Podtrzymujemy swoją argumentację z wniosku z 13 marca 2025 roku. Twierdzimy, że głosowanie wyłącznie przez internet stanowi barierę dla osób starszych, które mają trudności z obsługą nowych technologii lub nie posiadają dostępu do internetu. W wielu miastach w Polsce, w tym takich jak Warszawa czy Kraków, istnieje możliwość głosowania zarówno online, jak i w formie papierowej.

Rada Seniorów docenia zapewnienie dostępu do komputera, internetu w Urzędzie Miejskim i wyznaczonych jednostkach, jest to forma wspierająca w pewien sposób udział w głosowaniu. Nie jest jednak dodatkową, alternatywną formą głosowania, której wprowadzenie Rada Seniorów proponowała we wniosku i w przygotowanym projekcie uchwały.

Stąd też negatywna opinia dla głosowania w jednej formie, poprzez wypełnienie interaktywnego formularza i wniosek o wprowadzenie możliwości głosowania, w wyznaczonych miejscach za pomocą formularz papierowego.

Osoby starsze zgłaszały prośby o zapewnienie im możliwości głosowania za pomocą formularza papierowego jednak nie bezpośrednio Burmistrzowi Miasta ale Radzie Seniorów jak i poszczególnym jej członkom, a oni podnosili ten problem na posiedzeniach Rady, w których uczestniczyli również przedstawiciele Urzędu Miejskiego.

Zdarzało się, że Członkowie Rady byli świadkami sytuacji, że seniorzy rezygnowali z udziału w głosowaniu, co znajduje potwierdzenie w zapisach Protokołu Nr 20/2023 z dnia 11 października 2023 roku „*H. Bocheńska zwróciła uwagę na problem braku wsparcia seniorów w głosowaniu na projekty w ramach budżetu obywatelskiego. Jako przykład przywołała sytuację, która zaistniała w Urzędzie Miejskim, gdy z powodu braku wsparcia technicznego, zainteresowana osoba zrezygnowała z możliwości zagłosowania*” (sytuacja miała miejsce w dniu posiedzenia Rady).

Dlatego też Rada Seniorów ze zdumieniem przyjęła informację, że „*W przypadku Urzędu Miejskiego wygląda to tak, że osoby chcące oddać głos na dany projekt korzystają z pomocy pracowników Referatu Strategii i Infrastruktury Miejskiej*”.

Rada Seniorów, utwierdzona wystąpieniami radnych poprzedniej kadencji - interpelacja BRM.0003.627.2024 z dnia 25 marca 2024 (*Proszę o informację na jakim etapie procedowania i wdrażania są: zmieniony regulamin budżetu obywatelskiego oraz nowy model partycypacji społecznej w Cieszynie*) oraz odpowiedzią BRM.0003.627.2024 z dnia 4 kwietnia informującą, że „*obecnie trwają prace związane z opracowaniem procedury przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna na rok 2025*”, oczekiwała, niestety bezskutecznie, na pojawienie się projektu „zmienionego regulaminu budżetu obywatelskiego”.

Dlatego, dopiero Rada Seniorów nowej kadencji, wypełniając rekomendacje poprzedniej Rady zainicjowała procedurę zmiany uchwały sprawie zasad i trybu przeprowadzania Budżetu Obywatelskiego Miasta Cieszyna.

Ponadto Rada Seniorów zwraca uwagę, że w projekcie uchwały są postanowienia wykraczające poza zakres delegacji zawartej w przepisach art. 5a ust. 2 i 7 ustawy o samorządzie gminnym, ustawodawca nie upoważnił rady gminy do określenia projektów, jakie nie mogą być realizowane w ramach budżetu obywatelskiego (§ 4 ust. 12 pkt.1-6 projektu uchwały). Zgodnie z ustawą Rada gminy określa w drodze uchwały wymagania, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego. W związku z powyższym możliwym jest, że uchwała spotka się z negatywną oceną nadzoru prawnego Wojewody, taka sytuacja zaistniała w przypadku uchwały Rady Miejskiej Mikołowa (Rozstrzygnięcie nadzorcze NR NP II.413 . 1. 248.2021 Wojewody Śląskiego).

Korzystając z okazji, zwracamy uwagę, że cieszyński budżet obywatelski jest w głębokim kryzysie, o czym dobitnie świadczy poniższe, sporządzone przez Radę Seniorów zestawienie :

EDYCJA	Liczba głosowanych projektów	Liczba oddanych głosów
2018	20	5074
2019	28	3975
2020	14	4906
2021	nie realizowano (pandemia)	
2022	14	3397
2023	5	2159
2024	5	909

Niepokoici ogromny spadek liczby głosujących, szczególnie dramatycznie wygląda udział mieszkańców w głosowaniu w 2024 roku - jest ponad pięciokrotnie niższy w stosunku do roku 2018 roku. Stąd konieczne jest wprowadzenie zmian, które zachęcą mieszkańców do uczestniczenia nie tylko w głosowaniu na projekty ale również do zgłaszania projektów w ramach nowej i kolejnych edycji budżetu obywatelskiego.